

VN/6579/2019

YHTEISKUNTA- JA YRITYSVASTUUN NEUVOTTELUKUNNAN 6.5.2020 KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Aika 6.5.2020 klo 14.30–16.00
Paikka Skype

Läsnä:

Neimala Antti, TEM, pj. (x)	Liisa Huhtala (x)
Kent Wilska, UM (x)	Malena Sell, UM
Merja Saarnilehto, YM (x)	Markus Seppelin, STM (x)
Esko Pyykkönen, VNK (x)	Petri Vihervuori, VNK
Karoliina Katila, SY (x)	Tiina Toivonen, SY
Tuuli Mäkelä, EK (x)	Hannu Ylänen, EK (x)
Timo Vuori, ICC (x)	Johanna Sipola, 3K
Pia Björkbacka, SAK	Pekka Ristelä, SAK (x)
Elena Gorschkow, STTK (x)	Antti Koskela, STTK
Anu Tuovinen, Akava (x)	Vesa Vuorekoski, Akava
Ilkka Sipiläinen, Kirkkohallitus (x)	Tiina Vyyryläinen, Kuluttajaliitto (x)
Sonja Vartiala, Finnwatch (x)	Janne Ronkainen, SASK ry (x)
Mikko Routti, FIBS ry (x)	Helena Kekki, FIBS ry
Outi Hakkarainen, Fingo ry (x)	
Jouni Nissinen, SLL (x)	Otto Bruun, SLL

Linda Piirto, TEM (x)	
Sami Teräväinen (x)	
Sofia Donner, EY (x)	
Jani Alenius, EY (x)	
Sakari Helminen, EY (x)	
Ville Walta, EY (x)	

1. Kokouksen avaus

Neuvottelukunnan puheenjohtaja Antti Neimala avasi kokouksen. Varapuheenjohtaja Liisa Huhtala otti kokouksen puheenjohtajan, koska Neimalan oli poistuttava toiseen kokoukseen.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat ylläolevan listan mukaisesti.

3. Neuvottelukunnan edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin neuvottelukunnan 29.1.2020 kokouksen pöytäkirja.

4. Ilmoitusasiat

Reynders ja EU-parlamentti pitäneet webinaarin asianmukaisen huolellisuuden sääntelystä. Linkki webinaarin [koontiin](#) toimitetaan neuvottelukunnalle.

5. Yritysvastuulakia koskevan oikeudellisen selvityksen tilannekatsaus ja 19.5. sidosryhmäkuulemisen valmistelu

TEM totesi, että kutsu sidosryhmäkuulemiseen on julkaistu verkossa ja välitetty neuvottelukunnalle. Toivottiin, että neuvottelukunta levittää kutsua. TEM antoi neuvottelukunnalle tilannekatsauksen, missä selvityksessä mennään. Korostettiin, että nyt on julkaistu alustava luonnos ja työ jatkuu sidosryhmäkuulemisessa saatujen kommenttien ja keskustelujen pohjalta. Kuullaan mielellään huomioita, jotta selvitys kattaa relevantit näkökulmat, jotka on tarpeen huomioida selvityksessä. Selvitys on mennyt hyvin eteenpäin ja pureutuu niihin asioihin, joihin tuleeikin pureutua.

EY esitteli alustavan luonnoksen esityksen luonnoksesta. Luonnoksessa on käsitelty ihmisoikeus- ja ympäristökysymyksiä yhdessä ja on pyritty avaamaan sääntely-ympäristöä lyhyesti. Ohjausryhmässä on kysytty Pohjoismaiden tilanteen näkyvyyden puutetta. Ei kuulunut työsuunnitelmaan, mutta sitä sivutaan lyhyesti raportissa. Suomi suhteessa muihin Pohjoismaihin edelläkävijä tässä keskustelussa, siksi haettu benchmarkia muualta. Viimeiset luvut eivät ole vielä kokonaisuudessaan valmiita, puuttuu muun muassa valvonta ja sanktiot, toteutusvaihtoehdot, raportointi. Työ kehittyy saatujen kommenttien pohjalta.

Todettiin, että neuvottelukunnalle on toimitettu EY:n esitys etukäteen ja esityksessä on mukana kysymykset, joihin toivotaan kommentteja.

Tuotiin esiin, että ympäristövaikutusten käsittely on edelleen ohutta. EY totesi, että tämän osalta tarkennetaan muotoiluja.

Tuotiin esiin, että selvityksen varsinainen pihvi on keskeneräinen. Poliittiset rönsyt pitää siivota pois. Selvityksen on pysyttävä neutraalina. YK:n aloitteissa ei ole mainittu YK-treaty-prosessia. YK-periaatteita käsitelty tarkasti, mutta niitä ei ole mainittu lainsäädäntökohdassa. Ankaraa vastuuta käsiteltävä erikseen. Keskityttävä viimeisiin lukuihin. Eri tahot ilmaisivat toimittavansa kirjallisia kommentteja.

EY totesi, että viimeiset luvut ovat työn keskiössä seuraavat päivät. Selvitys on pyritty pitämään mahdollisimman objektiivisena.

Tuotiin esiin, kattaako selvitys kaikki näkökulmat. Varsin vähän pohdittu vaikutuksia, erityisesti pk-yrityksiin. Hallitusohjelman mukaan huomiota tulisi kiinnittää eri kokoisiin yrityksiin. Tätä kulmaa pitäisi lisätä, myös tavoitteisiin. Luonnoksen tavoitteissa on ilmaistu, että käsitellään mahdollisuutta säätää. Pitää selventää, että kyseessä on selvitys, sitten vasta tehdään päätöksiä jatkotoimenpiteistä.

Tuotiin esiin, että selvityksessä ei tule ottaa kantaa, tehdäänkö kansallista sääntelyä.

EY toivoi vinkkejä vaikuttavuusarvioihin.

Tuotiin esiin, että komissiolta on tulossa ensi vuonna lainsäädäntöehdotus asianmukaisesta huolellisuudesta. Kuinka paljon on mielekästä valmistella kansallista sääntelyä? Ministeriössä on syytä pohtia hallitusohjelmakirjauksessa pitäytymistä. Luonnoksessa ei ole huomioitu hallitusohjelman kirjausta eri kokoisten yritysten huomioimisesta. Ihmisoikeuksien määrittely on tärkeää ja ne on avattava selkeästi. EU-tason hankkeiden esittely on laihaa. Raportointisääntely ollaan avaamassa.

Selvityksen ohjausryhmästä tuotiin esiin, että selvitys on mennyt hyvin eteenpäin. Taustatyö on tarpeellista. Prosessi siis etenee. Aikataulu on toki tiukka. On asianmukaista mainita YK-treaty, mutta sen voi tehdä lyhyesti. EU-kuvio tuo uuden ulottuvuuden. On mahdollista, että poliittisella tasolla tehdään päätöksiä, mutta se ei nyt vaikuta selvityksen tekemiseen. Selvityksestä saadaan myös eväitä pitkään vääntöön, joka on edessä EU-sääntelyn osalta.

Tuotiin esiin, että komissaari Reynders on ilmoittanut, että sääntely tulee 2021. Ehdotus pohjaa kuitenkin kansallisille malleille. Tässä on turha keskustella poliittisesta päätöksenteosta. Kansallista ehdotusta voidaan käyttää EU-sääntelyn keskustelun pohjana. On hyvä kysymys, kannattaako käyttää aikaa vaikutusarvioihin.

TEM totesi, että sidosryhmien kuuleminen ei lopu siihen, kun selvitys on valmis. Selvityksen valmistumisen jälkeen TEM järjestää laajan lausuntokierroksen. Selvitysprosessi antaa hyvää taustaa ja materiaalia EU-tason keskusteluun. Prosessit ovat erillisiä, nyt haetaan oikeudellista selvitystä. Prosessi ei pääty siihen, että selvitys valmis, vaan siitä se vasta alkaa.

EY toi esiin, että kesäkuun loppuun asti on aikaa työstää selvitystä, sidosryhmäkuuleminen on osa prosessia. Aiheellisia huomioita kaikki. On oleellista avata keskeisiä termejä. Tulossa sanasto liitteeksi.

Tuotiin esiin, että monet yritysedustajat eivät pysty kontribuoimaan nyt. Lausuntokierroksella on annettava riittävästi aikaa.

TEM totesi, että lausuntokierros pidetään selvityksen julkaisun jälkeen. Kesäaika huomioidaan lausuntoajassa niin, että kaikilla on aikaa tutustua selvitykseen ja muodostaa omia kantoja.

TEM esitteli suunnitelman sidosryhmäkuulemisen toteuttamisesta. TEM toivoi, että neuvottelukunta esittäisi kuulemisessa kysymyksiä. Todettiin, että kuulemisen tarkoituksena on varmistaa, että kaikki relevantit kysymykset tulevat käsitellyiksi.

6. Raportti 2018–2019 työsuunnitelman toteutumisesta

Ajanpuutteen vuoksi tämä asiakohta päätettiin siirtää käsiteltäväksi neuvottelukunnan seuraavassa kokouksessa.

7. Muut ajankohtaiset asiat

TEM totesi, että sen tekemät korruptiontorjuntaoppaat julkaistaan verkossa 8.5.2020. Seuraava neuvottelukunnan kokous on suunnitteilla viikolle 23 eli kesäkuun ensimmäiselle viikolle. TEM totesi, että OECD-valiusten osalta tavoitteena on käsitellä niitä seuraavassa kokouksessa.

8. Kokouksen päättäminen

Sihteerille voi laittaa ehdotuksia asialistalle kesäkuun kokoukseen. Neuvottelukunnan varapuheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.59.

Antti Neimala
puheenjohtaja

Linda Piirto
sihteeri